

APRENDIZAXE COOPERATIVA

CARPETA DE AULA

CURSO 20 / 21

Nível 4º EI e 5º EI

CEIP DE LEIRADO

Contido:

Introdución

1. PROXECTO DA APRENDIZAXE COOPERATIVA

2. DINÁMICAS:

- Descrición
- Exemplificacións: Traballos do alumnado

3. ESTRUTURAS:

- Descrición
- Exemplificacións: Traballos do alumnado

4. AVALIACIÓN E PROPOSTAS DE MELLORA.

Introdución

APRENDIZAXE COOPERATIVA

A **aprendizaxe cooperativa** é utilizar con unha finalidade didáctica o traballo en equipos reducidos de alumnos/as, empregando unha estrutura da actividade de modo que...

...se asegure ó máximo a participación equitativa (para que todos os membros do equipo teñan as mesmas oportunidades de participar)...

...se aproveite ó máximo a interacción simultánea entre eles...

...coa finalidade de que todos os membros dun equipo aprendan os contidos escolares, cada un ata o máximo das súas posibilidades e aprendan, ademais, a traballar en equipo.

ÁMBITOS DE INTERVENCIÓN

ÁMBITO DE INTERVENCIÓN A (Cohesión de grupo)

Actuacións encamiñadas a cohesionar ó grupo clase, preparalo para traballar en equipo, predispóñelo para a cooperación, convertilo, pouco a pouco, nunha pequena comunidade de aprendizaxe.

ÁMBITO DE INTERVENCIÓN B (Traballo en equipo como recurso)

Actuacións encamiñadas a utilizar o traballo en equipo para ensinar e aprender.

ÁMBITO DE INTERVENCIÓN C (Traballo en equipo como contido)

Actuacións encamiñadas a ensinar a traballar en equipo.

Bibliografía

Indicar de que bibliografía dispón o Centro, en que soporte, e onde se ubica.

PAUTAS PARA A ANÁLISE DA COHESIÓN DO GRUPO-CLASE (INICIO DO CURSO)

		Ocorre		Prioridade			Dinámica proposta
		SI	NON	1	2	3	
1	O nivel de participación do alumnado é moi diferente? <i>Mentres uns son moi extrovertid@s e participan moito e incluso tenden a monopolizar as intervencións e a impoñer os seus puntos de vista, outros son máis introvertid@s e cústalles moito participar, e os demais apenas teñen en conta o seu punto de vista?</i>	X			X		
2	Hai sempre unha boa relación entre @s alumn@s? <i>Coñécense pouco entre eles?</i> <i>Alguns séntense marxinad@s, excluíd@s, non suficientemente valorad@s...?</i> <i>Hai tensións entre os alumn@s do grupo?</i>	X			X		O crebacabezas
3	Os alumn@ corrientes e os alumn@s con algunha discapacidade relacionanse pouco? <i>Os primeir@s deixan de lado ós segund@s e algúns incluso se burlan deles?</i>		X			X	
4	Entre o alumnado predominan actitudes individualistas (cada un vai ó seu) e/ou competitivas (rivalizan entre eles para ser o mellor da clase)? <i>A algúns agrádalles traballar en equipo só para aproveitarse d@s demais?</i> <i>Outros rexeitan porque non queren que ninguén se aproveite do seu traballo?</i> <i>Algúns prefiren traballar sós antes que facelo en equipo?</i>	X		X			Mundo de cores
5	En xeral, os alumn@s non valoran o traballo en equipo?	X		X			

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

	Non dan importancia a valores como a solidariedade, a axuda mutua, o respecto polas diferenzas? É difícil que se sintan responsables da aprendizaxe dos compañeir@s? Custa conseguir que se axuden uns a outros a aprender os contados das distintas áreas?						
--	--	--	--	--	--	--	--

PLAN DE CONSOLIDACIÓN CURSO 21/22

Centro: Ceip de Leirado

Profesor/a: Estela Mª Domínguez Simón/ Leticia Valle García

Grupo (nivel, etapa): 6º EI

Decisións con relación ao Ámbito A:

	1º trimestre		2º trimestre		3º trimestre	
<i>Dimensión sobre a que vou intervir</i>	<i>Dinámicas de grupo a aplicar</i>	<i>Cando?/Onde?¹</i>	<i>Dinámicas de grupo a aplicar</i>	<i>Cando?/Onde?</i>	<i>Dinámicas de grupo a aplicar</i>	<i>Cando?/Onde?</i>
1. Participación e consenso						
2. Coñecemento mutuo e interacción entre o alumnado	o crebacabezas	Na assemblea	Mundo de cores	Na assemblea		Na assemblea
3. Coñecemento mutuo e interacción entre o alumnado corrente e o integrado						
4. Importancia e eficacia do traballo en equipo						
5. Desenvolvemento da solidaridade e da convivencia						
Valoración: Que dinámicas de grupo, como e cando, debemos manter ou mellorar de cara ao seguinte trimestre	Mantendríamos a tea de ataña polo seu atractivo, engadindo alguna variación.					

¹ Na hora de titoría, na clase de lingua, na clase de educación física, na assemblea de clase...

Periodicidade (cada semana, cada quince días,terceira semana de cada mes...), día e mes..

Decisións con relación ao Ámbito B:

Actividades regulares²:

	1º trimestre			2º trimestre			3º trimestre		
Actividades regulares	Estrutura/s a aplicar	Temporali- zación ³	Avaliación	Estrutura/s a aplicar	Temporali- zación	Avaliación	Estrutura/s a aplicar	Temporali- zación	Avaliación
Asociacións	Asociacións	Folio xiratorio		Asociacións	Folio xiratorio				
Valoración: Que estruturas cooperativas, como e cando, debemos manter ou mellorar de cara ao seguinte trimestre	Engadir algunha estrutura máis								

² Por exemplo: Cálculo, cálculo mental, resolución de problemas...; lectura, análise morfolóxico, análise sintáctico,...; vocabulario, verbos...

³ Cada luns, á primeira hora; cada mércores, despois do patio...

Unidades didácticas estándares⁴:

UD estándar

Área/as:

Profesor/a

Temporalización⁵

Momento da UD	Estrutura/s:		
	<i>1º trimestre</i>	<i>2º trimestre</i>	<i>3º trimestre</i>
Antes da UD, para...			
Ao inicio da UD, para...			
Durante a UD, para...			
Ao final da UD, para...			
Avaliación AC: Que se avalía? Cando se avalía? Como se avalía?			

⁴ Entendemos por UD estándar aquelas nas que só aplicamos estruturas cooperativas simples.

⁵ Indicar cando se levará a cabo esta UD: aproximadamente a primeira quincena de outubro, a segunda quincena de xaneiro...

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

UD singular	Título:	Inicio ⁶ :	Final:
-------------	---------	-----------------------	--------

Valoración: <i>Que estruturas cooperativas, como e cando, debemos manter ou mellorar de cara ao seguinte trimestre</i>			
---	--	--	--

⁶ Indicar cando se levará a cabo esta UD ou proxecto, aproximadamente.

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

Área/as ⁷ :			
Profesor/a/ores/as:			
Técnica ⁸ :	Estrutura/as ⁹ :	Finalidade:	
Valoración: Que estruturas cooperativas, como e cando, debemos manter u mellorar de cara á seguinte Unidade Didáctica Singular			

Unidades Didácticas singulares¹⁰:

Nota: Énchese unha táboa para cada UD singular que se imparta

UD singular	Título:	Inicio ¹¹ :	Final:
-------------	---------	------------------------	--------

⁷ Pódese tratar dun pequeno proxecto interdisciplinar que afecta a máis dunha área: lingua, coñecemento do medio (ou ciencias sociais), educación plástica...

⁸ Grupos de Investigación (GI), Rompecabezas, TGT...

⁹ Por exemplo: Parada de 3 Minutos, para que o resto da clase plantexe preguntas ou dúbidas; 1-2-4, para que o equipo que explicou o tema plantexe preguntas de comprensión ao resto dos equipos; Saco de Dúbidas, para preparar o exame...

¹⁰ Entendemos por UD singulares aquelas nas que utilizamos unha técnica cooperativa (Rompecabezas, Grupos de Investigación o Proyecto...), combinada con algunhas estruturas cooperativas simples para reforzar e incrementar a participación equitativa e a interacción simultánea.

¹¹ Indicar cando se levará a cabo esta UD ou proxecto, aproximadamente.

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

Área/as ¹² :			
Profesor/a/ores/as:			
Técnica ¹³ :	Estrutura/as ¹⁴ :	Finalidade:	
Valoración: Que estruturas cooperativas, como e cando, debemos manter ou mellorar de cara á seguinte Unidade Didáctica Singular			

Decisións con relación ao Ámbito C:

Cando introduciremos os Plans do Equipo e o Caderno do Equipo: En outubro

¹² Pódese tratar dun pequeno proxecto interdisciplinar que afecta a máis dunha área: lingua, coñecemento do medio (ou ciencias sociais), educación plástica...

¹³ Grupos de Investigación (GI), Rompecabezas, TGT...

¹⁴ Por exemplo: Parada de 3 Minutos, para que o resto da clase plantexe preguntas ou dúbidas; 1-2-4, para que o equipo que explicou o tema plantexe preguntas de comprensión ao resto dos equipos; Saco de Dúbidas, para preparar o exame...

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

Como distribuimos os Diarios de Sesións: Segundo o acordado no centro

Modelo de Plan do Equipo e de Caderno do Equipo que utilizaremos: Modelo de Educación Infantil

Periodicidade do Plan do Equipo ¹⁵: Trimestral

Cargos e funcións en cada equipo

<i>Cargo:</i>	<i>Funcións:</i>
Coordinador/a	Controlar a actividade
Mandarete da voz	Manter o silencio
Encargado material	Reparte e recolle o material o seu equipo.

EQUIPOS	COMPOÑENTES
PIÑA	NAHIR, PEDRO, DYLAN
PANDA	GABRI, PAULA, BROKE, LARA
SUPERMAN	NAIARA, ISMA, ANXO , IKER
PIKACHU	IAN, LIAM,ASIER, AINARA

¹⁵ Un mes, un mes e medio, un trimestre... A periodicidade depende da frecuencia coa que o alumnado traballa en equipo dentro da clase (a cantidade de tempo que traballan en equipo): canto máis tempo traballen en equipo, máis a miúdo podemos cambiar o Plan do Equipo, coa correspondente rotación dos cargos.

1º Trimestre/ Período.....

PROGRAMA CA/AC (*“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”*) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO

PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACIÓN

Valoración:no primeiro trimestre hai que iniciar dende cero, porque aínda que un grupo de nenos xa sabe traballar en cooperativo non se lembran.

Como foi o funcionamento dos equipos?

Como foi o funcionamento dos equipos?

2º Trimestre/ Período.....

Os equipo de traballaron funcionan bastante ben aínda que non se aclaran coas súas funcións. Cústalles respectalas.

Os obxectivos foron moi dirixidos pero o final tiveron bo resultado.

A avaliación segue sendo moi complicada, cústalles moito valorar o seu traballo.

Valoración: Qué aspectos do Plan do Equipo, como e cando, debemos... manter e/ou mellorar de cara ao seguinte trimestre

--

Como foi o funcionamento dos equipos?

3º Trimestre/ Período.....
Os equipo funcionan moi ben. Xa comezan a respetar os seus cargos.
Valoración: Intentar intrducir unha nova estrutura.

PROGRAMA CA/AC (*“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”*) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

--

DINÁMICAS

Descripción

Exemplificaciones
(Trabajos do alumnado)

DINÁMICA: O crebacabezas

Obxectivos prioritarios - Valorar o traballo en equipo	Material O crebacabezas Organización do tempo Unha sesión de 20 min
Descrición da Dinámica Nos poñemos todos sentados no corcho da aula. A mestra explica o desenvolvemento da dinámica. Explícaselle os nen@s, que os crebacabezas que deben formar son de debuxos animados. Procede a repartir as metades do debuxo, cara abaixo e a golpe de xa, cada nen@ debe levantar o seu anaco de papel e buscar a outra parella. Esta vez indícolle que non poden falar ata que atopen a outra metade do debuxo. Unha vez atopena parella deben formar o crebacabezas no chan e sentarse xuntos. Cando todos teñen os crebacabezas montados, pasaremos a pintalos e para iso deben porse de acordo entre eles. Finalmente colocaremos os crebacabezas pola aula.	
Avaliación da Dinámica A dinámica gustoulles moitos, pois se trata dunha dinámica moi activa, que lles permite moverse con liberdade dun lado para outro buscando a súa parella. Houbo diferentes comportamentos: os que se mantiñan sentados esperando a que foran a buscalos, os que se enfadan porque non lle tocaba de parella coa amigo que quería e os que buscaban rapidamente a outra parte do crebacabezas A hora de pintalas tamén houbo diferentes reaccións: os que ían por libre, os que impoñían como había que pintar, os que pintaban xuntos pero sin consens e os que se axudaban uns aos outros.	
Ampliación e xeneralización A próxima vez intentaremos que unha vez que formen o crebacabezas falen entre eles e se pregunte cousas	

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

DINÁMICA: MUNDO DE CORES

Obxectivos prioritarios	Material: unha pelota
	Organización do tempo: 15 minutos
Descrición da Dinámica Sentamonos en corro. Un nen@ ten a pelota e ten que pasarlle a un compañeir@ pero antes ten que dicir como se chama e cal é a súa cor favorita. Explícaselles que non se pode pasar a pelota sempre o mesmo nen@ senon que ten que pasar por todos	
Avaliación da Dinámica A dinámica gustóulles pero non se decataban moi ben dos nen@s que faltaban. A algúns rtmén lles custaba falar en alto.	
Ampliación e xeneralización <i>Presentar propostas sobre como ampliar a Dinámica con máis/outras actividades, materiais de diferente tipo ou como realizala de novo con outros contidos similares ou como adaptala...</i>	

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

ESTRUTURAS

Descripción

Exemplificaci3n
(Traballos do alumnado)

ESTRUTURA: FOLIO XIRATORIO

Contidos prioritarios Traballamos a identificación dos números	Proxecto /Unidade Didáctica Área/s: Globalizada Organización do tempo <i>Unha sesión de 10-15 min.</i>
Descrición da Estrutura Explícaselles a estrutura. Vai a haber unha única ficha que ten que ir rotando por tódolos membros do grupo. O neno/a que ten a ficha ten que facer o exercicio que lle toca e o resto ten que estar atentos de que o faga de forma correcta. Se non o fan correctamente explicámoslle porque non esta ben e chegamos a un acordo.	
Avaliación da Estrutura: Custoulles moito estar atentos. Cando non lle tocaba a eles non prestaban atención.	
Ampliación e xeneralización <i>Presentar propostas sobre como aplicar a estrutura a máis/outras actividades, materiais de diferente tipo ou como realizala de novo con outros contidos similares ou como adaptala</i>	

ESTRUTURA:

ADAPTACIÓN DO FOLIO XIRATORIO

Contidos prioritarios	Proxecto /Unidade Didáctica Área/s: Globalizada Organización do tempo <i>Unha sesión de 10-15 min.</i>
Descrición da Estrutura Na assemblea xurdiu os temas da primavera e despois de estar falando sobre iso , decidimos facer un debuxo entre todos dunha paisaxe en primavera. .	
Avaliación da Estrutura: Como é unha estrutura que xa coñecen , o seu desenvolto foi correcto. A actividade, neste caso, resultoulles moi atractiva e estiveron todos moi atentos e participativos.	
Ampliación e xeneralización <i>Presentar propostas sobre como aplicar a estrutura a máis/outras actividades, materiais de diferente tipo ou como realizala de novo con outros contidos similares ou como adaptala</i>	

PROGRAMA CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”) PARA ENSEÑAR A APRENDER EN EQUIPO
PLAN DE GENERALIZACIÓN / CONSOLIDACION

4. AVALIACIÓN E PROPOSTAS DE MELLORA.

Valoración das actuacións levadas a cabo con relación ó Ámbito A:

Valoración das actuacións levadas a cabo con relación ó Ámbito B:

Valoración das actuacións levadas a cabo con relación ó Ámbito C:

Identificar a mellora máis importante que hai que introducir para o curso que vén

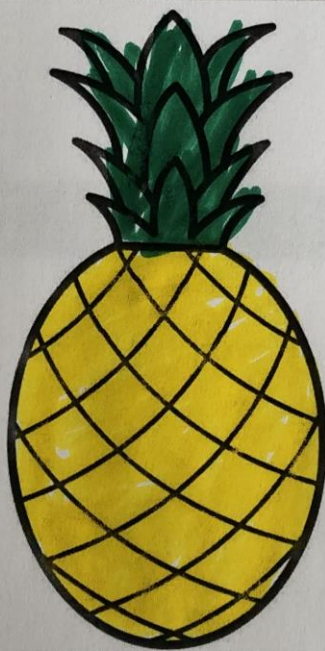
-Neste nivel

-No ciclo

-No centro

(Espazo reservado para o nome do centro)

CADERNO DO EQUIPO E. INFANTIL

4º Ed. Infantil

2021-2022

(Espazo reservado para o nome do centro)

Nome do equipo:

Grupo:

Curso:

O equipo está formado por:	Cargo:
NATIA	PORTA VOZ
PERO	MANDARETE SILENCIO.
AXILA	MATERIAL

OBXECTIVOS DO EQUIPO

1	Participar na actividade
2	Respectar os turnos
3	AXUDA AOS OUTROS

PLAN DO EQUIPO

Período:

Centro:	CEIP LEIRADO.
Curso:	4º e 5º E. I.
Nome do Equipo	Piña.

Área:

Estrutura: FOLIO XIRATORIO Data: 21-4-22

Nomes	Participa na actividade	Respecta os turnos	Axuda aos outros
NAHIR			
PEDRO			
DYLAN			

Área:

Estrutura: FOLIO XIRATORIO Data: 18-5-22

Nomes	Participa na actividade	Respecta os turnos	Axuda aos outros
NAHIR			
PEDRO			
DYLAN			

PLAN DO EQUIPO

Período:

Centro:	
Curso:	
Nome do Equipo	

Nomes	Participa na actividade	Respecta os turnos	Escoita aos outros

Que fixemos especialmente ben? RESPETAR OS TURNOS

Que temos que mellorar? ESTAR MÁIS ATENTOS CANDO ~~EE~~
É O TURNO DOUTRO COMPAÑEIRO.